

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
MÜZİK BİLİMLERİ BÖLÜMÜ

**GÜZEL SANATLAR LİSESİ “BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMA” DERSİNDE
ÖĞRENME KALICILIĞININ İNCELENMESİ: ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ**

*(Examining the Permanence of Learning in the Fine Arts High School "Western Music Theory
and Practice" Course: Erzurum Province Example)*

LİSANS TEZİ

İlayda Nur ARAS

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS

**Erzurum
Haziran, 2025**

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

İlayda Nur ARAS tarafından hazırlanan “Tez Başlığı” başlıklı çalışması 20/06/2025 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Müzik Bilimleri Bölümünde, lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı:	Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ	İmza
Danışman:	Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS	İmza
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN	İmza
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yılmaz KAHYAOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yavuz ŞEN	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Ferhat ÇELİKOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Emrah LEHİMLER	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Koray ÇELENK	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Vefa TERZİOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Şevki Özer AKÇAY	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Semih OKÇU	İmza
Jüri Üyesi:	Arş. Gör. Ahmet ALUMUR	İmza

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ

Bölüm Başkanı

ÖZ

LİSANS TEZİ

Güzel Sanatlar Lisesi “Batı Müziği Teori ve Uygulama” Dersinde Öğrenme Kalıcılığının İncelenmesi: Erzurum İli Örneği

İlayda Nur ARAS

Haziran-2025,31 sayfa

Amaç: Bu çalışma, Güzel Sanatlar Lisesi “Batı Müziği Teori ve Uygulama” dersi kapsamında 9, 10, 11 ve 12. sınıflarda işlenen konuların öğrencilerde ne düzeyde kalıcı öğrenmeye dönüştüğünü belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu araştırma, **nicel araştırma desenlerinden genel tarama modeli** kapsamında desenlenmiştir.

Bulgular: Birinci alt probleme göre öğrencilerin genel başarı düzeyinin düşük olduğu, ikinci alt probleme göre 9. sınıf konularında daha yüksek başarı oranlarının elde edildiği, Üçüncü alt probleme göre geçmiş sınıf düzeylerine ait müziksel bilgi ve kavramlara daha yüksek oranda hâkim oldukları, dördüncü alt probleme göre öğrencilerin temel ve daha önce öğrenilen konular olan Temel Müzik Terimleri’ nde yüksek başarı sergiledikleri sonuçları ortaya çıkmıştır.

Sonuçlar: Araştırmada, 12. sınıf öğrencilerinin Batı Müziği bilgileri testle ölçülmüş ve genel başarı %32,7 ile düşük bulunmuştur. En iyi sonuçlar 9. sınıf konularında, en düşük başarı ise 11. sınıfta görülmüştür. Öğrenciler temel kavramlarda daha başarılı olurken, yedili akorlar, akor şifreleme ve transpoze gibi uygulamalı konularda zorlanmışlardır. Bu da eski bilgilerin daha kalıcı olduğunu ve soyut konuların daha zor öğrenildiğini göstermektedir.

ABSTRACT

GRADUATE THESIS

Investigation of the Retention of Learning in Fine Arts High School ‘Western Music Theory and Practice’ Course: Erzurum Province Example

İlayda Nur ARAS

July-2025,31 page

Objective: The aim of this study is to determine the extent to which the subjects covered in the ‘Western Music Theory and Practice’ course taught in the 9th, 10th, 11th and 12th grades of Fine Arts High School turn into permanent learning in students.

Method: This study was designed within the scope of general survey model which is one of the quantitative research designs.

Results: According to the first sub-problem, it was determined that the general success level of the students was low, according to the second sub-problem, higher success rates were obtained in the 9th grade subjects, according to the third sub-problem, the students had a higher level of musical knowledge and concepts belonging to the previous grade levels, according to the fourth sub-problem, the students showed high success in Basic Music Terms, which are basic and previously learnt subjects.

Conclusions: In the study, 12th grade students' knowledge of Western Music was measured with a test and the overall success was found to be low with 32,7%. The best results were seen in 9th grade subjects and the lowest success was seen in 11th grade. While students were more successful in basic concepts, they had difficulty in applied subjects such as seventh chords, chord coding and transposition. This situation can be explained by the fact that.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	I
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	II
TEŞEKKÜR	III
ÖZ.....	IV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
TABLolar DİZİNİ.....	VIII
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Problem Cümlesi	1
Alt Problemler	2
Araştırmanın Amacı.....	2
Araştırmanın Önemi	2
Sayıtlılar.....	2
Sınırlılıklar.....	3
Kuramsal Çerçeve.....	3
Müzik Eğitimi.....	3
Mesleki Müzik Eğitimi.....	3
Müziksel İşitme	4
Müziksel Okuma	4
Müziksel Yazma	5
Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Eğitimi	5
Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Alan Dersi Olarak Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Eğitimi	6
Güzel Sanatlar Liseleri Tarihsel Gelişimi.....	6
Güzel Sanatlar Liselerinde Batı Müziği Teori ve Uygulaması (MİOY) Dersi.....	7
Müzik Dersi Öğretim Programında Alana Özgü Beceriler	8
İKİNCİ BÖLÜM	13

Yöntem	13
Araştırmanın Yöntemi	13
Çalışma Grubu.....	13
Verilerin Toplanması.....	13
Verilerin Analizi.....	14
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	15
Bulgular ve Yorum.....	15
Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	15
İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	16
Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	16
Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	17
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	19
Sonuç ve Öneriler	19
Sonuçlar	19
Öneriler.....	19
KAYNAKÇA.....	21

KAYNAKÇA

- Apaydınlı, K. (2006). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Dersinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. (Tez no: 219060). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü- Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2022). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Lavignac, A. (1939). *Musiki terbiyesi*. (A. Denker, çev. ed.) Kanaat Kitabevi.
- MEB, (2009). *T.C. milli eğitim bakanlığı ortaöğretim genel müdürlüğü*. http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/muziksel_isitme_okuma_yazma.pdf (Erişim Tarihi: 04.11.2022).
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *Müzik dersi öğretim programı (9, 10, 11 ve 12. sınıflar)*. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları. <https://mufredat.meb.gov.tr>
- Özaltunoğlu, Ö. (2003). *Solfej öğretim yöntemleri*. (Tez no: 130181). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü- İzmir
- Özbek, Ö. (2003). *Müzik Teorisi ve İşitme Eğitiminde Uygulamaların Çeşitlendirilmesi*. (Tez no: 136186). Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü- İstanbul
- ÖZÇELİK, S. (2003). *Müzikal Dikte ve Solfej*. Başkent Matbaacılık: Ankara.
- ÖZGÜR, Ü. ve AYDOĞAN, S. (2002). *Müziksel İşitme Okuma I*. Sözkese Matbaası: Ankara.
- Özgür, Ü. ve Aydoğan, S. (2006). *Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram-I*. Arkadaş Yayınevi.
- Say, A. (2002). *Müziğin Kitabı*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Say, A. (2005). *Müzik Sözlüğü*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2018). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Tarman, S. (2016). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Müzik Eğitimi: Ankara.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü (2009). *Güzel sanatlar ve spor lisesi müziksel işitme, okuma ve yazma dersi öğretim programı*. Program Geliştirme Özel İhtisas Komisyonu.

- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*. Evrensel Müzikevi.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar İlkeler Yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Uçan, A. (2005). *Geçmişten Günümüze, Günümüzden Geleceğe Türk Müziği*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Yazıcı, D. (2016). *Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin alan Dışı Ders Başarılarının İncelenmesi (Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi Örneği)* (Tez no: 430684). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- ZEREN A. (1997). *Müzik Fiziği*. Ankara Pan Yayıncılık 2-10, s.99-159